

забудови; функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами.

Законодавчі вимоги, що врегульовують процедуру планування територій та можливості їх забудови, мають лягти в основу методології при виявленні ініціативи на відведення землі для дачного будівництва, що, в свою чергу, забезпечить чіткий, послідовний розподіл природного ресурсу. При цьому, ефективним, справедливим та економічно обґрунтованим видається сприяння реалізації права громадян на отримання землі саме зі сторони органів місцевого самоврядування, як органів, що представляють інтереси відповідних територіальних громад, наділених відповідними повноваженнями та фінансовими ресурсами.

Самсонова Яна Олексіївна,

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
асистент кафедри земельного та аграрного права*

***Правові проблеми здійснення природоохоронних заходів в процесі
виробництва сільськогосподарської продукції***

Перед сільським господарством України як пріоритетною галуззю народного господарства, пов'язаною з продовольчим забезпеченням держави, гостро стоїть питання його екологізації. Наша держава має великий потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції на відміну від більшості країн, де природно-кліматичні умови не сприяють її виробництву, через що така продукція має дуже високу вартість та недоступність для більшості населення. Сьогодні на екологічний стан сільських територій негативно впливає існування таких проблем, як низький рівень підприємницької ініціативи щодо врахування екологічних вимог у виробничих процесах, несанкціоноване та неконтрольоване використання

генетично модифікованих організмів, неефективне застосування природоохоронних заходів, нерозвиненість системи кредитування, відсутність доступу до інноваційного технічного забезпечення виробництва, недостатність заходів державної підтримки органічного виробництва сільськогосподарської продукції.

Специфіка сільського господарства, яка характеризується тісним зв'язком з природними ресурсами, тривалим виробничим циклом та широким територіальним розосередженням, обумовлює неможливість здійснення природоохоронних заходів окремо від процесу виробництва сільськогосподарської продукції. До таких заходів слід віднести застосування екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства, як основних засад раціонального використання задіяних у виробництві природних ресурсів.

Серед основних принципів національної екологічної політики, які встановлені Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затвердженими Законом України від 21 грудня 2010 р., № 2818-IV, визначено: забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України; участь суб'єктів господарювання у формуванні та реалізації екологічної політики, а також урахування їхніх пропозицій при вдосконаленні природоохоронного законодавства; відповідальність органів виконавчої влади за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації; державна підтримка та стимулювання вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище. Слід наголосити на важливості останнього принципу, так як саме від його реалізації залежить дотримання більшості інших зазначених у стратегії принципів та положень.

Загально визнано у всьому цивілізованому світі те, що аграрний сектор – це система не спроможна до саморегулювання, яка потребує постійної підтримки з боку держави. Що стосується виробництва органічної продукції, яке найбільш ризиковане та капіталоємне, ніж традиційне, то тут потрібна,

така державна підтримка, яка буде містити поряд із загальними напрямками підтримки сільгосптоваровиробників, передбаченими Законами України «Про державну підтримку сільського господарства» від 24 червня 2004 р., № 1877-IV, «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції с державною підтримкою» від 9 лютого 2012 р., № 4391- VI, Податковим Кодексом України від 2 грудня 2010 р., № 2755-VI, так і спеціальні, які будуть спрямовані на стимулювання саме екологічного виробництва продукції.

Основним нормативним документом, який регулює питання державної політики у сфері природного агровиробництва є Закон України “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” від 3 вересня 2013 р., № 425-VII. Згідно з цим Законом основними завданнями, які стоять перед державою щодо державної підтримки розвитку органічного виробництва, є: фінансова підтримка операторів органічного виробництва; поширення інформації про органічне виробництво, органічну продукцію, систему гарантій та контролю, зокрема в засобах масової інформації; організація співпраці органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з операторами органічного виробництва, їх об’єднаннями, громадськими організаціями, науковими установами та навчальними закладами; залучення інвестицій та підвищення ефективності міжнародної технічної допомоги для розвитку органічного виробництва та державної координації за їх діяльністю; організація підготовки кваліфікованих кадрів для органічного виробництва, підвищення їхньої кваліфікації, сприяння фінансуванню фундаментальних та прикладних наукових досліджень у сфері агроєкології та органічного виробництва, створення наукових парків для трансферу інновацій від практики до науки; створення сприятливих умов для розвитку органічного виробництва на засадах сталого розвитку сільських територій.

Окрім цього діє низка законодавчих актів, які передбачають механізми стимулювання підприємств до раціонального, екологічно безпечного використання задіяних у виробництві ресурсів, зокрема у сфері сільського

господарства. Серед них Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III, Водний кодекс України від 6 червня 1995 р., № 213/95-ВР,, Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., № 1264-XII, «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р., № 962-IV, «Про охорону атмосферного повітря» від 16 жовтня 1992 р., № 2707-XII.

Але через відсутність законодавчо визначеного порядку стимулювання користувачів, які здійснюють землеохоронні заходи, невизначення механізмів реалізації норм щодо фінансової підтримки природного агровиробництва та відповідальних за це органів державної влади, а також інших стримуючих факторів, ефективна державна підтримка впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства залишається на декларативному рівні.

Санніков Д.В.

к.ю.н., доцент кафедри земельного та аграрного права

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

До питання пріоритету розуміння земель як природного ресурсу

Розвиток науки земельного права останнім часом цілком можливо охарактеризувати, як стрімкий та динамічний. Ознайомлюючись із тематикою наукових досліджень у згаданій сфері, можна стверджувати про їх багатовекторність, тобто напрями розвитку науки багатогранні. Серед них провідне місце займають дослідження, що присвячені правовому регулюванню використання і охорони земельних ділянок різного цільового призначення.

Це обумовлено міцним зв'язком земельно-правової науки та практики застосування земельного законодавства. Тобто, в залежності від проблем, що